

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายทั่วไป คือ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการครองชีวิตในวัยเรียน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และมีความมุ่งหมายเฉพาะคือเพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา 2) พัฒนาหลักสูตรหลักสูตรฉบับร่าง 3) ทดลองใช้หลักสูตร 4) ประเมินผลปรับปรุงหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัยได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดบ้านยาง อำเภอเสนาให้ จังหวัดสระบุรี ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการครองชีวิตในวัยเรียน 3) แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างฝึกอบรม 4) แบบสอบถามเจตคติต่อการฝึกอบรม 5) แบบประเมินโครงการ 6) หลักสูตรฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบที (t- test) และวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบัน ทำให้สถาบันต่าง ๆ ต่างก็ให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันโดยมีการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นคุณธรรมที่เป็นพื้นฐาน ในการที่จะพัฒนาให้เด็กและเยาวชนของไทยมีคุณธรรมนำความรู้ โดยการศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง ตลอดถึงเน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ และสามารถนำไปใช้ในการครองชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ส่วนบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรโดยเนื้อหาที่จะนำมาพัฒนาหลักสูตรนั้นจะต้องเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่เป็นเรื่องของการครองชีวิตในวัยเรียน ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมในด้านการพัฒนาทางด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

2. การพัฒนาหลักสูตร (ฉบับร่าง) ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ เทคนิคและวิธีการฝึกอบรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม การวัดและการประเมินผล โดยเนื้อหาของหลักสูตร คือภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ซึ่งมีแผนการจัดการฝึกอบรมจำนวน 7 แผน ผู้เชี่ยวชาญประเมินหลักสูตรพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องและเหมาะสมดี

3. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม การทดลองหลักสูตรใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดบ้านยาง จังหวัดสระบุรี จำนวน 3 วัน โดยมีการจัดฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยมี การบรรยาย การสาธิต การชมสื่อตัวอย่าง และการฝึกปฏิบัติจริง พบว่า นักเรียนมีความสนใจและมีความตั้งใจ ตามแผนการจัดการฝึกอบรมที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

4. การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีพฤติกรรมครองชีวิตในวัยเรียนสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการประเมินระหว่างฝึกอบรม พบว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมอยู่ระดับมาก และการประเมินหลังการใช้หลักสูตร พบว่า นักเรียนมีเจตคติต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด และผล การประเมินโครงการ พบว่า นักเรียนมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีความสนใจและ ต้องการให้มีการจัดโครงการแบบนี้อีก ส่วนการประเมินผลการใช้หลักสูตรหลังฝึกอบรม 1 เดือน พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมครองชีวิตในวัยเรียน สูงกว่าหลังการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนการปรับปรุงหลักสูตรได้ย้ายการจัดกิจกรรม (เกม) โดยมีการจัดกิจกรรมหลังจากการรับฟังการ บรรยายจากพระวิทยากร ทุกแผน และใช้เวลาแผนละ 30 นาที

The general purpose of this study was to develop the morality and ethics training curriculum about living in student hood for Key Stage 2 students. The specific purpose was to 1) study basic information for the development, 2) develop the draft curriculum, 3) experiment the development, and 4) evaluate and improve the curriculum. The sample taken using purposive sampling consisted of 30 key stage 2 students from Wat Ban Yang School, Sao Hai District, Saraburi Province, during the second semester of the academic year 2008. The instruments were: 1) a knowledge test about morality and ethics, with a reliability of 0.89, 2) a student hood behavior observation form, 3) a behavior observation during the training, 4) an attitude test towards the training, 5) a project evaluation form, and 6) the training curriculum. The data were analyzed in terms of mean, standard deviation, t-test, and content analysis.

The results were as follows:

1. studying basic information, the researcher found that institutions cooperated in managing education by developing the curriculum about morality and ethics because of the existing problems with children at the present. The curriculum focused that the students would realize their values and they could understand Dhamma so that they would be able to live morally and have desired values. All involved people had an opinion that morality and ethics about living in student hood should be added to the content and help them to live their lives in the society happily.

2. the development of draft curriculum consisted of principles and reasons, objectives, content, training techniques and methods, training equipment, measurement and evaluation. The curriculum content consisted of 2 parts – theory and practices and 7 learning plans. Experts evaluated the curriculum and found that it was related and suitable.

3. experimenting the curriculum to the students occurred in 3 days by using both theory and practical parts. There were lecturing, demonstrating, watching the media, and practices. The researcher found that the students were interested in and paid attention to the curriculum.

4. for the evaluation and improvement, the researcher found that after using the curriculum, the students had more knowledge and their behavior about living in student hood was better at a significance level of .05. During the training, the students could practice the activities very well. After the training, the students' attitude towards the curriculum was rated at the most positive level. From the project evaluation, the students agreed that this project should be set up again. After the training 1 month, the students' behavior of living in student hood was better than their behavior right after the training at a significance level of .05. Lastly, Game activities were moved to be after lecturing period and all learning plans should increase 30 minutes more.